

Bók um Elektrisitetverkið í Botni

Bókin gevur eina stutta lýsing av verkinum í Botni hesi 75 áriní, samstundis sum hon greiðir frá um elektrisitetútbýggingina, tá bygdirnar í Suðuroy fingu elektrisitet.

Í bókini verða eisini umrødd tey starvsfólk, sum gjøgnum áriní hava verið tilknýtt elektrisitetverkinum

POUL ANDREASEN

Elektrisitetverkið
í
Botni

Elektrisitet í 75 ár

Longu í árinum 1900 - minni enn 10 ár eftir at fyrsta litla elektrisitetverkið varð bygt í Danmark - høvdu tveir havnarmenn ætlanir um at nýta vatn úr Havnará sum drivmegi til elektrisitetframleiðslu. Tann ætlanin varð tó av ongum. Men síðani varð tosað um møguleikarnar við elektrisiteti, og serliga undir fyrra kríggnum, tá alt dýrkaði, kom rættilig ferð á tosið um at nýta vatnmegina til elektrisitetframleiðslu.

Í bókini verður greitt frá um tær fyrstu fyrireikingarnar, lántøkurnar og sjálva byggingina av elektrisitetverkinum í Botni. Tíðin undir og beint eftir fyrra kríggj var dýr tíð, og hevði tað við sær, at elektrisitetverkið kom at kosta nógv meira enn upprunaliga ætlað, og tá tað hugsað verður um tær vánaligu tíðirnar, sum komu í 1920-unum og serliga í 1930-unum, tá fólk ikki hevði pengar til tað mest neyðturviliga, tíansheldur til elektrisitet, so var skiligt, at elektrisitetnýtlan hjá privatum minkaði nógv. Hetta hevði sum vera man til fylgju, at inntøkurnar hjá elektrisitetverkinum minkaðu so mikið nógv, at eingin møguleiki

var hjá elektrisitetverkinum at klára at gjalda lánini aftur.

Undir seinna kríggnum - tá var Froðbiar sóknar kommununa komin afturat - vaks elektrisitetnýtlan aftur, fólk hevði fleiri pengar at gjalda við, men tá var tað trupult hjá elektrisitetverkinum at klára tørvin. Neyðugt var við útbýgging av elektrisitetverkinum.

Eftir kríggj varð nógv tosað um elektrisitet til alla Suðuroynna. Um tað verður greitt eitt sindur frá í bókini. Elfelagið Suðuroy við øllum kommununum í oynni varð stovnað, og fyrireikingar vóru gjørdar til at fáa elektrisitet til allar bygdirnar í oynni. Um hesa tíðina varð annars nógv tosað og skrivað um elektrisitetútbýgging í Føroyum, og longu frá fyrst í 1960-unum vóru fyrireikingar gjørdar, at Elfelagið Suðuroy kom upp í SEV. Hetta hendi við gildi frá 1963. Tá varð farið í holt við tær neyðugu útbýggingarnar av elektrisitetframleiðsluni Suðuroy.

Bókin, sum er 64 síður til stúddar við útvið 100 myndum, er at fáa í bókaðunum og kostar 64 krónur.

Ummæli:

Tórshavnar Manskór o.o. í Norðurlandahúsinum

Nú jólaháttíðin nærkast verður skipað fyrri nógvum ymiskum jólakonsertum runt um í landinum. Bara í høvuðsstaðarøkinum hava serstakliga tvær stórar konsertir verið hildnar hetta vikuskiftið. Konsertin í Norðurlandahúsinum henda vakra sunnudagsseinnapartin varð lýst sum »ein øðrvísi konsert«.

Samman við Manskórinum luttóku eisini Ad Libitum, Gunhild Andreassen og eitt gentukór. Manskórið varð stjórnað av Bjarna Restorff

At konsertin var øðrvísi, komst av at Tórshavnar Manskór hevur 10 ár á baki sum manskór, og í hesum sambandi víldi kórið markera hetta árið við einari sjálvstøðugari jólakonsert, sum eisini gav áhoyrarum møguleika at hoyra orkestrið »Ad Libitum« og sangarinnuna Gunhild Andreassen umframt eitt lítið gentukór, sum sera vakurt setti dám á nakrar av okkara vælkendu jólasangum.

Konsertin var skipað í tveir partar, har fyrri parturin varð sungin inni í stóru konsert-høllini, meðan seinna parturin varð sungin úti í klingruni.

Á skránni vóru sum verða man bæði kend og minni kend lög, sum kórið partvís fyrr hevur sungið og sum eisini sjálvandi vóru serstakliga vald til hesa konsertina. Serstakliga negro spiritual lögini »Deep River«, »Nobody knows the trouble I've seen« og »Go down Moses«, vóru væl sungnir við solorøddini hjá Gunhild afturvið. Henda partin megnaði hon við síni vøkru rødd til fulnar at syngja henda stílin á rættan hátt.

Eisini íslenskskrir sangir sum »Takkarbeins«, »Nú

knigur sól« og »Lovið Drottin« vóru á skránni og sera væl sungnir í vanligum íslenskum traditionellum stíli. Tað sum serstakliga gjørdi lötuna jóla-hugnaliga vóru teir føroysku sangirnir sum t.d. »Eitt barn er føtt í Betlehem«, »Hoyr Guds einglar syngja hátt«, »Jóla-klokkjan aftur ringir« og »Tað lýsa stjörnur« sum var ein nýggjur sangur, ið Árni Andreassen hevur skrivað bæði orð og lag til.

Umframt hetta vóru eisini ensku sangirnir »O, little town of Betlehem« og »White Christmas« á skránni.

Tíverri eydnaðist mær ikki at hoyra sjálva framförluna hjá bólkinum Ad Libitum, men sum tað vælspeglandi orkestur tað er, so er tað altíð ein ávisur hugni í at hoyra teir spæla. Umframt ta vanligu manningina, høvdu teir fingið Edvard Nyholm Debess at spæla uppá kontrabass, og hetta merkti orkestrið tyðuliga, tí hetta hóskaði sera væl inn í ta akustisku ljóðmynd, sum bólkurin longu frammanundan hevur. Teir spældu trí lög, »Plaisir D'amour«, »Gull- og silvurvalsinn« og King Cotton, umframt fylgispæl til manskórið í tveimum sangum saman við lítillum gentukóri, ið taldi 5 centur.

Gunhild Andreassen er eitt upplivilsi at hoyra, tí hon megnar sera væl teir sangir hon fer í holt við at framfæra, bæði einsamall og saman við kóri. Gunhild framfærdi tvey lög sjálv, »In the winter« og »I don't know how to love Him«, hesi við klaverfylgispæli av Bjarna Restorff. Sera væl framfærdir sangir, ið veruliga fingu lurtarafjøldina at spila oyruni, tí her er veruliga ein rødd, ið verð er at hoyra. Saman við kórnum hóskaði hon sera væl, og ikki minst at teir høvdu valt hana at syngja negro spiritual sangirnir, var eitt sera gott val.

Hesin sera hugnaligi seinnapartur endaði við at manskórið, gentukórið, Gunhild Andreassen og Ad Libitum framfærdi sangin »Gleðiliga jól«, og hervið var punkturn sett fyrri hesa øðrvísi konsertina, sum gav sera nógv, og fekk jólahugnan fram í hverjum brósti.

Hugur mín leitar eisini til Bjarna Restorff sum júst dagin frammanundan hevði mist pápan. Væl gjørt at hann megnaði at standa fyrri konsertini. Her leita eisini tankarnir til mammuna og familjuna annars, at Harrin skal styrkja tykkum í sorgini eftir missin av Frants, sum jú elskaði tónleik fram

um alt og var ein sera virkin tónleikari í hornorkestri og ivaleyst ein hollur stuðul hjá Bjarna.

Takk fyrri eina hugnaliga jólakonsert øll somul.

Victor Carlsen

PIZZA-VINIR

Hevur tú hug at fáa eina ella fleiri PIZZA inn á gólv- ið, so ring tlf. 18866, og tú hevur PIZZA'ina innan ein tíma.

Vit í PIZZARIA royna altíð at hava kostnaðin so lágan sum møgult, soleiðis at kundin bert rindar 30 kr. fyrri heimkoyringina. Hetta tilboð er tó bert galdandi fyrri viðskiftafólki í Tórshavn.

Vit vóna, at hetta tilboð kemur væl við.

PIZZARIA
Tlf. 18866